ب) تبیین تعبیر «الفصل المعجمی» در بیان حسن جبل

در قسمت «الفصل» می‌خواهد، بگوید دو حرف ترکیب شده است. مقصود او از فصل، جدا شدن نیست. مقصود از فصل، تشکیل یک مدخل در معجم است. «و الفصل منهما» یعنی بین این دو ترکیبی درست می‌کنید یک «الفصل المعجمی» و یک مدخلی در معجم ما درست شده است؛ «ضلّ». حال تا «ضلع» و سایر مثلث‌های آن را بیاورد که کم است.

خب، همین‌جا ایشان می‌گوید: «ضلّ» یعنی یک چیزی در چیز دیگری وارد شود، به‌صورتی‌که در آن محو شود. به «ضلّ‌الماء فی اللبن» مثال زده بود. در شیر آب می‌کنید؛ وقتی در شیر آب می‌کنید، گم می‌شود. او می‌گوید: گم شدن، یعنی آب از جنس بود که در چیز دیگری وارد شده و محو شده است. از صوت آن‌ها هم توضیح می‌دهد. ایشان خوب دسته‌بندی کرده است. می‌گوید من اول از عرب شاهد می‌آورم؛ از کتب لغت شاهد می‌آوردم. بعد معانی محوری را می‌گویم. معانی صوتی را آخر کار می‌گوید. می‌گوید آن‌ها را آخر کار گذاشته‌ام تا کسی ذوقش را ندارد اصلاً مراجعه نکند. آن‌ها را جدا کرده‌ام تا مخلوط نشود.

بازبینی #2
ایجاد شده 15 ژانویه 2025 14:07:05 ظهر ... .
به روزرسانی شده 12 فوریه 2025 15:37:19 ظهر ... .